

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **M. Š.**, narozená „X“,
bytem „X“,

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**,
se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 8. 2019, č. j. MPSV-2019/170809-916, sp. zn. SZ/MPSV-2019/160531-916,

takto:

- I. Žaloba **se** v části, jíž se žalobkyně domáhala přezkoumání odůvodnění rozhodnutí Úřadu práce – krajská pobočka v Ústí nad Labem ze dne 3. 7. 2019, č. j. 265577/19/TP, **odmítá**.
- II. Žaloba **se** ve zbytku **zamítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 8. 2019, č. j. MPSV-2019/170809-916, kterým bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Ústí nad Labem, kontaktní pracoviště Teplice (dále jen „úřad práce“), ze dne 3. 7. 2019, č. j. 265577/19/TP, jímž jí byla přiznána dávka státní sociální podpory rodičovský příspěvek ve výši 6 200 Kč měsíčně ode dne 1. 6. 2019 s tím,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

že v odůvodnění úřad práce uvedl, že z rodičovského příspěvku lze dočerpát pouze 174 400 Kč.

Žaloba

2. Žalobkyně v žalobě předně namítala, že přiznaný příspěvek ve výši 6 200 Kč je nesprávný, neboť dle Nejvyššího správního soudu je i v jejím případě připuštěno čerpání rodičovského příspěvku až do celkové částky 220 000 Kč, nikoliv do přiznané částky 174 400 Kč. Podotkla, že rodičovský příspěvek je nárokem pečujícího rodiče a nikoliv dítěte.
3. Vedle toho žalobkyně namítla, že nebyla správním orgánem dodržena lhůta 8 dnů od doručení oznámení, že se může vyjádřit k podkladům rozhodnutí a nahlížet do spisu. Oznámení o zahájení správního řízení jí bylo doručeno až dne 12. 8. 2019 a rozhodnutí ve věci přitom bylo vydáno již dne 3. 7. 2019.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě popsal dosavadní průběh řízení a mimo jiné uvedl, že odvolání žalobkyně nesměřovalo proti výroku rozhodnutí úřadu práce, nýbrž do jeho odůvodnění, neboť žalobkyně nesouhlasila s tím, že v odůvodnění rozhodnutí úřadu práce bylo uvedeno, že na rodičovském příspěvku je možno dočerpát částku 174 400 Kč. Podotkl, že podle § 82 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), lze odvoláním napadnout výrokovou část rozhodnutí, jednotlivý výrok, či jeho vedlejší ustanovení, ale nikoliv odůvodnění rozhodnutí. Trval na tom, že odvolání žalobkyně bylo nepřipustné. Doplnil, že žalobkyně byla vyrozuměna o tom, že ve věci nelze zahájit přezkumné řízení, neboť úřad práce nepostupoval v rozporu se zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“), a dále byla vyrozuměna o tom, že v odvolání namítaná částka je pouze součástí odůvodnění řízení o přiznání dávky, nikoliv řízení o vyčerpání částky rodičovského příspěvku. Připustil, že dle judikatury Nejvyššího správního soudu je příspěvek ve smyslu § 30 a násl. zákona o státní sociální podpoře nárokem pečujícího rodiče, nikoliv nárokem dítěte, o které rodič pečuje, přičemž pokud se rodina dítěte změní, nelze celkovou částku 220 000 Kč považovat za společně sdílenou oběma pečujícími osobami.
5. K namítanému nedodržení 8 denní zákonné lhůty pro vyjádření k podkladům rozhodnutí uvedl, že dne 1. 7. 2019 bylo vyhotoveno oznámení o zahájení správního řízení ve věci vystavení rozhodnutí o poskytnutí dávky rodičovský příspěvek od 1. 6. 2019 a žalobkyni byla dána možnost k vyjádření a doplnění. Oznámení žalobkyně převzala osobně dne 2. 7. 2019, a to bez připomínek. Úřad práce následně dne 3. 7. 2019 vyhotovil rozhodnutí, které bylo vypraveno dne 11. 7. 2019. Zdůraznil, že lhůta byla dodržena, připomněl, že řízení v dané věci bylo zahájeno již dne 7. 5. 2019 na základě žalobkyní uplatněné žádosti o dávku ve výši 6 200 Kč měsíčně, a trval na tom, že postupoval v souladu s platnými právními předpisy.

Replika žalobkyně k vyjádření žalovaného

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

6. V replice žalobkyně uvedla, že o přiznání rodičovského příspěvku ve výši 6 200 Kč žádala z důvodu, že úřad práce neuměl vypočítat jinou částku výše dávky, když biologická matka dítěte již nějakou částku dávky vyčerpala. Celou věc řešila s paní B., která jí sdělila, že jde o standartní postup a žádost musí podepsat. Rovněž celou věc probírala s paní T., přičemž obě zaměstnankyně úřadu práce jí sdělily, že úřad práce neumožňuje přiznání rodičovského příspěvku v celé výši, pokud již byla nějaká část v příspěvku vyčerpaná. Připustila, že dne 2. 7. 2019 převzala oznámení o zahájení správního řízení bez připomínek, neboť předtím celou věc konzultovala s paní S., která jí sdělila, že pokud s rozhodnutím nesouhlasí, má po převzetí oznámení sepsat odvolání. Trvala na tom, že z obsahu odvolání je zřejmé, že minila podat odvolání do výroku rozhodnutí a nikoliv do jeho odůvodnění. Souhlasila s tím, že žalovaný, jakož i úřad práce, má povinnost postupovat v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu.

Posouzení věci soudem

7. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
8. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně podala dne 7. 5. 2019 žádost o rodičovský příspěvek. V žádosti uvedla, že nejmladším dítětem v rodině je M. Z., o příspěvek žádá ode dne 1. 6. 2019 ve výši 6 200 Kč měsíčně. Úřad práce rozhodl dne 29. 5. 2019, č. j. 229522/19/TP, o přiznání dávky státní sociální podpory rodičovského příspěvku ve výši 6 200 Kč ode dne 1. 6. 2019. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně dne 13. 6. 2019 odvolání, v němž uvedla, že při výši rodičovského příspěvku 6 200 Kč měsíčně jí bude do 4 let věku dítěte (do dne 9. 10. 2021) vyplaceno pouze 174 400 Kč, ačkoliv vyčerpat lze rodičovský příspěvek v celkové výši 220 000 Kč. Připomněla, že rozdíl ve výši 45 600 Kč nebyl vyplacen jí, ale biologické matce dítěte. Dne 1. 7. 2019 úřad práce vydal oznámení o zahájení správního řízení, v němž žalobkyni poučil, že má právo ve lhůtě 8 dnů od doručení oznámení navrhopvat důkazy, činit jiné návrhy, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a nahlížet do spisu. Oznámení žalobkyně převzala osobně dne 2. 7. 2019 bez připomínek. Dne 3. 7. 2019 úřad práce vyhotovil rozhodnutí, které bylo vypraveno dne 11. 7. 2019, nabylo právní moci dne 23. 8. 2019 a v němž bylo rozhodnuto o přiznání dávky státní sociální podpory rodičovský příspěvek ve výši 6 200 Kč měsíčně ode dne 1. 6. 2019. V odůvodnění bylo uvedeno, že z rodičovského příspěvku lze dočerpat pouze částku ve výši 174 400 Kč, neboť částka ve výši 45 600 Kč již byla z důvodu péče o nezletilého M. vyplacena. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně dne 26. 7. 2019 odvolání, v němž uvedla, že se odvolává proti rozhodnutí úřadu práce o přiznání rodičovského příspěvku ve výši 6 200 Kč ode dne 1. 6. 2019 do čtyř let věku dítěte, tj. 28 měsíců, čímž se vyplatí pouze 174 400 Kč, ačkoliv nárok na rodičovský příspěvek je až do výše 220 000 Kč. Žádá o doplacení rozdílu ve výši 45 600 Kč. Úřad práce odvolání žalobkyně postoupil žalovanému, který žalobkyni přípisem ze dne 20. 8. 2019, č. j. MPSV-2019/170818-916, vyrozuměl o tom, že jí byl přiznán rodičovský příspěvek, namítaná částka, kterou lze dočerpat je pouze součástí odůvodnění rozhodnutí úřadu práce, přičemž vzhledem k výkladu Nejvyššího správního soudu je nutno připustit, že žalobkyni náleží čerpání rodičovského příspěvku až do celkové částky 220 000 Kč. O odvolání žalobkyně žalovaný rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

9. Před vlastním projednáním žaloby soud zkoumal, zda je žaloba přípustná ve smyslu § 68 s. ř. s.
10. Podle ustanovení § 68 písm. d) s. ř. s. je žaloba nepřípustná také tehdy, směřuje-li jen proti důvodům rozhodnutí. Soud zdůrazňuje, že soudní ochrana ve správním soudnictví nastupuje v případě, že žaloba směřuje proti výroku rozhodnutí, nikoliv proti jeho odůvodnění. Přesně taková situace však nastala v případě žaloby podané žalobkyní v této věci, pokud jde o část žaloby napadající odůvodnění rozhodnutí úřadu práce. Žalobkyně uvedla, že přiznaný příspěvek ve výši 6 200 Kč je nesprávný, neboť jí tak byl přiznán rodičovský příspěvek pouze ve výši 174 400 Kč. Samotné řízení o přiznání rodičovského příspěvku však vyústilo ve vydání rozhodnutí, jehož výrokem byla žalobkyni přiznána dávka státní sociální podpory rodičovský příspěvek ve výši 6 200 Kč měsíčně ode dne 1. 6. 2019. Žalobkyně v odvolání nenamítala, že jí nemělo být vyhověno či že jí nebylo vyhověno, nýbrž brojila proti částce 174 400 Kč, kterou úřad práce uvedl v odůvodnění svého rozhodnutí. Žaloba a odvolání žalobkyně směřovaly do důvodů rozhodnutí [§ 68 písm. d) s. ř. s.] a žaloba je v této části nepřípustná. Soud proto žalobu v části, jíž se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí úřadu práce co do důvodů rozhodnutí, podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl jako nepřípustnou.
11. Žalobu proti napadenému rozhodnutí žalovaného ve zbývajícím rozsahu soud posoudil podle části třetí hlavy druhé třetího dílu s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
12. Soud se ztotožňuje s tvrzením žalobkyně i žalovaného v tom, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 5. 2017, č. j. 6 Ads 21/2017-23 (dostupný na www.nssoud.cz), vyslovil, že: „[o]mezující podmínka pro čerpání rodičovského příspěvku v celkové částce 220 000 Kč se tak uplatní tehdy, pokud se má příspěvek vyplácet na péči o totéž dítě v téže rodině. Pokud se rodina dítěte změní (např. od pěstounů na přechodnou dobu přejde dítě do péče budoucích osvojitelů), nelze celkovou částku 220 000 Kč považovat za částku společně sdílenou oběma pečujícími osobami jak z první, tak z druhé rodiny. Byť obě (nikoli současně, ale postupně) pečují o totéž dítě, nepečují o totéž nejmladší dítě v téže rodině.“ Není tedy pravdou, že by žalobkyně nemohla vyčerpat celou částku 220 000 Kč.
13. Podle § 36 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), platí, že nestanoví-li zákon jinak, jsou účastníci oprávněni navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí; správní orgán může usnesením prohlásit, dokdy mohou účastníci činit své návrhy. Dle odst. 3 věty první uvedeného ustanovení nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.

14. Soud se zabýval procesní námitkou žalobkyně, jež spočívá v tom, že ve správním řízení nebyla dodržena 8 denní lhůta stanovená úřadem práce k vyjádření se k podkladům rozhodnutí a nahlížení do spisu. K tomu soud konstatuje, že je pravdou, že neseznámení účastníka správního řízení s podklady správního řízení a nedodržení správním orgánem stanovené lhůty k vyjádření se s podklady rozhodnutí, případně nahlížení do správního spisu, je procesní vadou. Ze správního spisu však soud zjistil, že úřad práce dne 1. 7. 2019 vydal oznámení o zahájení správního řízení, v němž žalobkyni podle § 36 odst. 1, 2, 3 správního řádu poučil, že má právo ve lhůtě 8 dnů od doručení oznámení navrhopat důkazy, činit jiné návrhy, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a nahlížet do spisu, přičemž žalobkyně již dne 2. 7. 2019 oznámení osobně převzala, a to s ručně psanou poznámkou „bez připomínek“, a proto mohl úřad práce důvodně presumovat již před skončením jím stanovené 8 denní lhůty k vyjádření se k podkladům rozhodnutí, že žalobkyně nemá v úmyslu navrhopat důkazy, činit jiné návrhy, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí či nahlížet do spisu.
15. Jak vyplývá ze správního spisu, žalobkyně se ve stanovené lhůtě na úřad práce nedostavila (ve správním spise není založen protokol z jednání ani úřední záznam) ani žádné návrhy či tvrzení neučinila. Soud má proto za to, že postup úřadu práce, spočívající v nevyčkání konce 8 denní lhůty a vydání rozhodnutí dne 3. 7. 2019, nezakládá takovou vadu, která by podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé.
16. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že se žalovaný nedopustil tvrzených pochybení. Soud tedy žalobu v té části, která nebyla odmítnuta jako nepřijatná, vyhodnotil jako nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
17. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první a odst. 3 věty první s. ř. s. Pokud jde o tu část žaloby, která byla odmítnuta, nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Ve vztahu ke zbývajícím částem žaloby je pak rozhodující úspěch ve věci. Vzhledem k tomu, že žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, ani jejich náhradu nepožadoval, soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 4. května 2021

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)